

Warszawa, 23 kwietnia 2018 r.

PREZES
URZĘDU REGULACJI ENERGETYKI
Maciej Bando

Informacja Nr 38/2018

w sprawie obowiązku informacyjnego przedsiębiorstw energetycznych wykonujących działalność gospodarczą w zakresie obrotu gazem ziemnym z zagranicą i podmiotów dokonujących przywozu gazu ziemnego

Celem niniejszej informacji jest zwrócenie uwagi na konieczność właściwej i terminowej realizacji przez:

(1) przedsiębiorstwa energetyczne, wykonujące działalność gospodarczą w zakresie obrotu gazem ziemnym z zagranicą, zwane dalej „**przedsiębiorstwami**”,

(2) podmioty dokonujące przywozu gazu ziemnego, zwane dalej „**podmiotami**”

- obowiązku określonego w art. 27 ust. 2 pkt 2 ustawy z dnia 16 lutego 2007 r. o zapasach ropy naftowej, produktów naftowych i gazu ziemnego oraz zasadach postępowania w sytuacjach zagrożenia bezpieczeństwa paliwowego państwa i zakłóceń na rynku naftowym (Dz. U. z 2017 r. poz. 1210, z późn. zm.) - dalej: „ustawa o zapasach”.

Zwracam uwagę na zmianę treści ww. przepisu w stosunku do roku ubiegłego¹, w szczególności zmianie uległ okres, za który należy przedstawić informacje - obecnie obowiązek informacyjny dotyczy okresu **od dnia 1 stycznia do dnia 31 grudnia poprzedniego roku**. Natomiast zmianie nie uległ termin przekazania informacji, tj. do dnia 15 maja każdego roku (tu: do 15 maja 2018 r.).

Zgodnie z art. 27 ust. 2 pkt 2 ustawy o zapasach przedsiębiorstwa energetyczne, wykonujące działalność gospodarczą w zakresie obrotu gazem ziemnym z zagranicą i podmioty dokonujące przywozu gazu ziemnego (łącznie zwane dalej „**podmiotami zobowiązanymi**”) obowiązane są do przedstawiania ministrowi właściwemu do spraw energii i Prezesowi URE informacji o: (1) działaniach podjętych

¹ zmiana dokonana na mocy ustawy z dnia 7 lipca 2017 r. o zmianie ustawy o zapasach ropy naftowej, produktów naftowych i gazu ziemnego oraz zasadach postępowania w sytuacjach zagrożenia bezpieczeństwa paliwowego państwa i zakłóceń na rynku naftowym oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. z 2017 r. poz. 1387);

w okresie od dnia 1 stycznia do dnia 31 grudnia poprzedniego roku, w celu zapewnienia bezpieczeństwa paliwowego państwa w zakresie obrotu gazem ziemnym z zagranicą lub przywozu gazu ziemnego oraz (2) realizacji obowiązku utrzymywania zapasów obowiązkowych gazu ziemnego - do dnia 15 maja każdego roku.

W świetle znowelizowanych przepisów ustawy o zapasach, za **przedsiębiorstwa energetyczne wykonujące działalność gospodarczą w zakresie obrotu gazem ziemnym z zagranicą** uznaje się przedsiębiorstwa zarówno posiadające koncesję na obrót gazem ziemnym z zagranicą (koncesja OGZ) jak i wykonujące tę działalność bez konieczności jej posiadania w związku z ustawowymi wyłączeniami z tego obowiązku określonymi w art. 32 ust. 1 pkt 4 ustawy – Prawo energetyczne.

Zgodnie zaś z art. 2 pkt 14a ustawy o zapasach określenie „**podmiot dokonujący przywozu gazu ziemnego**” oznacza osobę fizyczną, osobę prawną lub jednostkę organizacyjną nieposiadającą osobowości prawnej, w tym przedsiębiorstwo energetyczne będące właścicielem systemu przesyłowego gazowego, które dokonują na potrzeby własne przywozu gazu ziemnego na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej. Wobec powyższego za podmioty dokonujące przywozu gazu ziemnego uznaje się podmioty które sprowadzają gaz ziemny na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej w ramach nabycia wewnątrzspółnotowego lub importu na cele inne niż obrót tym gazem; podmiotami dokonującymi przywozu gazu ziemnego są przykładowo odbiorcy dokonujący przywozu gazu ziemnego na własny użytek, przedsiębiorstwa wykonujące działalność w zakresie przesyłania lub dystrybucji gazu ziemnego, które sprowadzają gaz na cele bilansowania, zasilania tłoczni, uzupełnienia strat sieciowych, itp.

Ustanowiony w art. 27 ust. 2 pkt 2 ustawy o zapasach obowiązek informacyjny odnoszony jest przez ustawodawcę do pojęcia bezpieczeństwa paliwowego państwa (rozumianego jako *stan umożliwiający bieżące pokrycie zapotrzebowania odbiorców na ropę naftową, produkty naftowe i gaz ziemny, w określonej wielkości i czasie, w stopniu umożliwiającym prawidłowe funkcjonowanie gospodarki* - art. 2 pkt 1 ustawy o zapasach) i przez to obowiązek ten ma szerszy zakres, niż tylko bezpośrednio związany z dokonaniem przywozu gazu ziemnego, dokonaniem obrotu gazem ziemnym z zagranicą czy też tylko z realizacją obowiązku utrzymywania zapasów gazu ziemnego. W związku z powyższym informacje przekazywane na podstawie art. 27 ust. 2 pkt 2 ustawy o zapasach powinny obejmować:

- 1)** informacje o działaniach podjętych przez podmioty zobowiązane w okresie od dnia od dnia 1 stycznia do dnia 31 grudnia poprzedniego roku, w celu zapewnienia bezpieczeństwa paliwowego państwa w zakresie obrotu gazem ziemnym z zagranicą lub przywozu gazu ziemnego, w szczególności informacje dotyczące realizacji zadań/obowiązków, określonych w Rozdziale 6 ustawy o zapasach pt. *Zasady postępowania w sytuacji zagrożenia bezpieczeństwa paliwowego państwa w zakresie*

gazu ziemnego oraz konieczności wypełnienia zobowiązań międzynarodowych (obejmującym art. 49 - 62 tej ustawy).

W ramach informacji, o których mowa w pkt 1 powyżej podmiot zobowiązany w szczególności powinien:

- a) wskazać zakres dokonanego przywozu gazu ziemnego (wielkość przywozu, cel przywozu),
- b) wyjaśnić, czy i jakie działania podejmował w celu zapewnienia bezpieczeństwa paliwowego państwa w zakresie obrotu gazem ziemnym z zagranicą lub przywozu gazu ziemnego,
- c) poinformować, czy posiadał opracowaną procedurę postępowania, o której mowa w art. 49 ustawy o zapasach, tj. procedurę mającą zastosowanie w przypadku wystąpienia zakłóceń w dostarczaniu gazu ziemnego do systemu gazowego oraz nieprzewidzianego wzrostu zużycia gazu ziemnego przez odbiorców.

Podmioty zobowiązane powinny w szczególności wyjaśnić, czy posiadają aktualną procedurę postępowania, o której mowa w art. 49 ustawy o zapasach (ewentualnie czy trwają prace nad opracowaniem procedury), czy procedura została uzgodniona z operatorem systemu przesyłowego gazowego² lub przekazana - po uzgodnieniu procedury z podmiotami odpowiedzialnymi za jej realizację - do tego operatora. Co istotne, zgodnie z art. 50 ust. 1 ustawy o zapasach w przypadku wystąpienia zakłóceń w dostawach gazu ziemnego do systemu gazowego lub nieprzewidzianego wzrostu jego zużycia przez odbiorców ww. przedsiębiorstwa i podmioty obowiązane są do podjęcia działań mających na celu przeciwdziałanie temu zagrożeniu, w szczególności działań określonych w procedurach, o których mowa w art. 49 ust. 1 tej ustawy. Wobec powyższego należy także poinformować, czy w okresie sprawozdawczym, na podstawie przyjętej procedury postępowania, podjęte zostały działania w celu zapewnienia bezpieczeństwa paliwowego państwa (jeżeli tak, należy wyszczególnić te działania);

2) informacje o realizacji obowiązku utrzymywania zapasów obowiązkowych gazu ziemnego, w szczególności informacje dotyczące realizacji zadań/obowiązków, określonych w Rozdziale 3 ustawy o zapasach pt. *Zasady tworzenia, utrzymywania oraz finansowania zapasów gazu ziemnego* (obejmującym art. 24 - 30 tej ustawy).

W ramach informacji, o których mowa w pkt 2 powyżej podmiot zobowiązany w szczególności powinien:

² podkreślenia wymaga, że co do zasady każda procedura powinna być uzgodniona z operatorem systemu przesyłowego gazowego (tj. OGP GAZ-SYSTEM S.A.) z uwagi na realizowanie przez tego operatora szeregu zadań związanych z zapewnieniem bezpieczeństwa dostaw gazu ziemnego do Polski;

- a) wskazać wielkość zapasu obowiązkowego gazu ziemnego realnie utrzymywanego w ww. okresie oraz miejsce utrzymywania tego zapasu,
- b) wyjaśnić, czy zapas obowiązkowy utrzymywany fizycznie na terytorium RP w ww. okresie utrzymywany był w instalacjach magazynowych, których parametry techniczne zapewniały możliwość dostarczenia jego całkowitej ilości do systemu gazowego w okresie nie dłuższym niż 40 dni,
- c) podać wielkość zarezerwowanych zdolności przesyłowych gazu ziemnego na potrzeby dostarczenia zapasów obowiązkowych gazu ziemnego utrzymywanych poza terytorium Rzeczypospolitej Polskiej,
- d) wyjaśnić, czy zapas obowiązkowy utrzymywany fizycznie poza terytorium Rzeczypospolitej Polskiej³ spełniał wymogi określone w art. 24a ust. 1 ustawy o zapasach, tj. parametry techniczne instalacji magazynowych oraz sieci gazowych, do których instalacje te są przyłączone, zapewniały możliwość dostarczenia całkowitej ilości utrzymywanych poza terytorium Rzeczypospolitej Polskiej zapasów obowiązkowych gazu ziemnego do sieci przesyłowej lub do sieci dystrybucyjnej krajowej oraz zawarte przez podmiot zobowiązany umowy o świadczenie usług magazynowania gazu ziemnego oraz świadczenie usług przesyłania gazu ziemnego zapewniały możliwość dostarczenia, na zasadach ciągłych i w każdych warunkach, całkowitych ilości zapasów obowiązkowych gazu ziemnego utrzymywanych poza terytorium Rzeczypospolitej Polskiej, do sieci przesyłowej lub dystrybucyjnej krajowej - w okresie nie dłuższym niż 40 dni,
- e) wskazać formę realizacji obowiązku zapasowego w ww. okresie - należy przedstawić wykaz umów dotyczących świadczenia usług magazynowania gazu ziemnego wraz z podstawowymi parametrami wynikającymi z danej umowy (podmiot, z którym umowa jest zawarta, okres obowiązywania umowy, wskazanie instalacji magazynowej z określeniem zamówionej pojemności, mocy zatłaczania i odbioru).

Jednocześnie podkreślić należy, że:

- konieczność realizacji obowiązku określonego w art. 27 ust. 2 pkt 2 ustawy o zapasach nie jest zależna od dokonania przez dane koncesjonowane przedsiębiorstwo fizycznego przywozu gazu ziemnego w danym okresie sprawozdawczym, a zatem obowiązek ten ciąży również na przedsiębiorstwach, które takiego przywozu nie dokonały,
- posiadanie w 2017 r. przez dane koncesjonowane przedsiębiorstwo, na mocy decyzji Ministra Energii (dawniej Ministra Gospodarki), zwolnienia z obowiązku

³ tj. na terytorium innego państwa członkowskiego Unii Europejskiej lub państwa członkowskiego Europejskiego Porozumienia o Wolnym Handlu (EFTA) - strony umowy o Europejskim Obszarze Gospodarczym, w instalacjach magazynowych przyłączonych do systemu gazowego.

utrzymywania zapasów obowiązkowych gazu ziemnego nie oznacza braku konieczności realizacji obowiązku informacyjnego, określonego w art. 27 ust. 2 pkt 2 ustawy o zapasach,

- informacje przekazywane w 2017 r. Ministrowi Energii w trybie art. 24 ust. 5c ustawy o zapasach oraz informacje przekazywane w 2017 r. i 2018 r. Prezesowi URE na podstawie art. 49c ust. 1 ustawy – Prawo energetyczne nie zastępują informacji, przekazywanych na podstawie art. 27 ust. 2 pkt 2 ustawy o zapasach.

Informacje przekazywane Prezesowi URE na podstawie art. 27 ust. 2 pkt 2 ustawy o zapasach należy dostarczyć, do 15 maja br., na adres:

**Urząd Regulacji Energetyki, 02-222 Warszawa, Al. Jerozolimskie 181
- Departament Rynku Paliw Gazowych.**

Przedmiotowe informacje proszę także przekazywać pocztą elektroniczną (w formie skanu pisma przekazywanego fizycznie) na adres: drg@ure.gov.pl.

Ponadto przypominam, że określony w art. 27 ust. 2 pkt 2 ustawy o zapasach termin złożenia ww. informacji, tj. do 15 maja każdego roku, jest terminem materialnym, co oznacza, że jest to termin nieprzywracalny.

Jednocześnie zwracam uwagę, że stosownie do art. 63 ust. 1 pkt 6 ustawy o zapasach, karze pieniężnej podlega ten, kto będąc osobą kierującą działalnością przedsiębiorstwa lub podmiotu, o którym mowa w art. 24 ustawy o zapasach (tzn. przedsiębiorstwa energetycznego wykonującego działalność gospodarczą w zakresie obrotu gazem ziemnym z zagranicą oraz podmiotu dokonującego przywozu gazu ziemnego), nie przedstawi w wyznaczonym terminie, informacji, o których mowa w art. 27 ust. 1 i 2, albo przedstawi w tej informacji dane nieprawdziwe.